

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoP/14/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614208886
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2614208886.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti o maloletého X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, dieťa rodičov matka: V. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., Z. XX/X, otec: E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., L. XXX/XX, o zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 6P/29/2014-18 zo dňa 21. januára 2015 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa znížil výšku výživného otca na maloletého X. zo sumy 160,- eur mesačne na sumu 130,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 11P/64/2013-30 zo dňa 16.10.2013 a vo zvyšku návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie súd prvého stupňa vecne odôvodnil tým, že výživné otca na mal. X. bolo naposledy určované rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 11P/64/2013-30 zo dňa 16.10.2013, keď výživné otca na maloletého bolo určené v sume 160,- eur mesačne. Od tejto doby už nebolo výživné na maloletého upravované, pričom však zárobkové a majetkové pomery otca sa zmenili natoľko, že to odôvodňuje zníženie výšky výživného. Otec maloletého dosahuje príjem okolo 600,- eur mesačne, pričom v čase ostatného rozhodovania súdu dosahoval príjem približne 710,- eur mesačne. Súd pritom prihliadal aj na vzťah otca k maloletému, keď je maloletý síce zverený do výlučnej osobnej starostlivosti matky, avšak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletý má s otcom pozitívny vzťah, trávi s ním viac ako polovicu svojho voľného času, prespáva u neho, v dôsledku čoho dochádza k ďalšiemu neúmernému zvyšovaniu finančných nákladov otca na maloletého nad rámec súdom určenej vyživovacej povinnosti. Súd tak vzhľadom na majetkové pomery oboch rodičov, ale aj s poukazom na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, znížil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému na sumu 130,- eur. Vo zvyšku (otec sa domáhal zníženia na sumu 80,- eur mesačne) súd návrh zamietol. Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 3 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP.

Rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu napadol odvolaním v zákonom stanovenej lehote otec maloletého. Odvolanie odôvodnil tým, že sú tu dôkazy, ktoré ako účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Poukázal na skutočnosť, že po vyhlásení napadnutého rozsudku uzavreli rodičia maloletého rodičovskú dohodu o výške výživného pre maloleté dieťa, ktorou sa dohodli na výške výživného pre maloletého X. v sume 80,- eur mesačne, ktorými bude otec prispievať na výživu maloletého do 15 dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky. Otec uviedol, že ako rodičia prihliadli v najvyššej možnej miere k potrebám maloletého X., pričom vzali do úvahy aj skutočnosť, že otec sa vo vysokej miere podieľa na výchove maloletého, ktorý trávi

viac času s otcom ako s matkou. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie alebo napadnutý rozsudok zrušil a znížil výživné otca na maloletého X. zo sumy 160,- eur na sumu 80,- eur.

Matka maloletého ani kolízny opatrovník maloletého sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému bol tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a 202 OSP), preskúmal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a) OSP, keďže nebol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, prejednal bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP, a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Predmetom konania na súde prvého stupňa bol návrh otca maloletého na zníženie výšky výživného zo sumy 160,- eur na 80,- eur.

Predmetom tohto odvolacieho konania bolo preskúmanie správnosti rozhodnutia a postupu súdu prvého stupňa, ktorý návrhu otca čiastočne vyhovel a znížil výšku výživného, ktorým je otec povinný prispievať na výživu maloletého X..

Otec maloletého svoje odvolanie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 205a ods. 1 písm. d) OSP tým, že sú tu dôkazy, ktoré ako účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa, keď po vyhlásení napadnutého rozsudku uzavreli rodičia maloletého X. rodičovskú dohodu o výške výživného pre maloletého.

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 písm. d) OSP). Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 (§ 205a ods. 2 OSP).

Vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, osvojitelnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhlí (§ 120 ods. 2 OSP). Z uvedeného vyplýva, že nové skutočnosti a nové dôkazy možno uvádzať ako dôvod odvolania bez akéhokoľvek obmedzenia, len ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré bolo vydané v konaní, ktoré možno začať aj bez návrhu, teda aj vo veciach starostlivosti o maloletých (§ 81 OSP), ako je tomu v preskúmvanej veci. Dôvodom odvolania môžu byť teda skutočnosti, ktoré nastali do rozhodnutia súdu prvého stupňa (vyhlásenia rozsudku), ako aj po rozhodnutí súdu prvého stupňa.

V preskúmvanej veci predložil otec rodičovskú dohodu uzavretú po vyhlásení rozsudku súdom prvého stupňa. Jedná sa o skutočnosť, ktorá nastala po vyhlásení rozsudku súdom prvého stupňa, avšak v čase, keď tento rozsudok ešte nenadobudol právoplatnosť. Rodičovská dohoda, na ktorú sa otec odvoláva, však musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná (§ 24 ods. 3 Zákona o rodine). Rodičovskú dohodu súd schváli, ak je v prospech maloletého a za účelom zistenia, či je v prospech maloletého je potrebné vykonať dokazovanie a rozhodnúť o tom, či rodičovskú dohodu schvaľuje alebo nie. S poukazom na rozsah dokazovania, ktoré bude potrebné vykonať a s poukazom na dvojinštančnosť konania, je potrebné, aby o predloženej rodičovskej dohode rozhodol súd prvého stupňa. Inak by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tým k odňatiu účastníkom možnosti konať pred súdom. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s použitím ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa bude opätovne vo veci konať za účelom zabezpečenia si podkladov pre rozhodnutie o predloženej rodičovskej dohode, či táto je v súlade so záujmom maloletého X.. Súd prvého stupňa doplní dokazovanie výsluchom oboch rodičov maloletého k otázke ich podielu na starostlivosti o maloletého, k ich aktuálnym príjmom a zisteniu odôvodnených potrieb maloletého. Je pritom potrebné porovnať všetky rozhodné skutočnosti s okolnosťami ostatného rozhodnutia o výživnom za účelom zistenia, či skutočne prišlo k výraznej zmene pomerov oproti skoršiemu rozhodnutiu, a to vzhľadom nielen k výške príjmov rodičov a odôvodnených potrieb maloletého ale aj vzhľadom k prípadne zmene v osobnej starostlivosti o maloletého, resp. miery, ktorou sa každý z rodičov podieľa na osobnej starostlivosti o maloletého. Je potrebné vyhodnotiť aj vývoj životných nákladov. Súd prvého stupňa následne vo veci opätovne rozhodne, pričom rozhodnutie náležite v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP odôvodní.

Odvolací súd upozorňuje súd prvého stupňa, že v konaní opomenul aplikáciu ustanovenia § 118 ods. 2 OSP. Zdôrazňuje pri tom význam tohto ustanovenia pre realizáciu práva účastníkov na spravodlivý proces. Najmä ak sa súd prvého stupňa oboznamuje s obsahom iných pripojených spisov (mal by sa oboznámiť s obsahom spisu vo veci ostatného rozhodnutia o výživnom pre maloletého), javí sa byť potrebné uviesť, ktoré z oboznamovaných skutočností sú pre rozhodnutie súdu prvého stupňa významné a dať tak možnosť účastníkom vyjadriť sa aj k týmto oboznamovaným skutočnostiam. Súdna prax pritom trvá na tom, že vykonanie dôkazu celým spisom súhrnne nie je správne, keďže potom nemožno posúdiť, ktoré konkrétne dôkazné prostriedky z neho súd využil, resp. vykonal (R 22/1979). V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa o trovách konania prvostupňového i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.